

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 . . . . .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Fejérváry, mint béke vezér.

A király feltételei.

A kormány „legénykedésre” készül.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, decz. 14.

Amint ez előrelátható volt, a tegnapi audiencia nem jelent újabb stációt a válság történetében. Fejérváry hazajött, miután kellőképpen informálta a maga szájaize szerint a királyt s a keddi ülésig nem történik semmi.

A farkasok bárányszőnyegbe bujnak és ájtatos képet csinálnak, hogy az ellenzék birkái egészen gyanútlanul menjenek be a csapdába. Lukács „békeakciójának” a feltételei: az ellenzék ne csináljon botrányt, vegye tudomásul az elnapoló kéziratot és ne kerítse napirendre a vád alá helyezési indítványt.

A háromágu villába ilyenképpen beszorított ellenzékkel szemben Fejérváry legénykedésre készül: állítólag a király parancsára elmegy az ülésre. Arról azonban, hogy az általános választási jogról szóló törvényjavaslatot

csakugyan benyújtja-e, amint az ebet a karóhoz kötötte, nem nyilatkoznak az annyira bőbeszédű hírforrásai.

Ezzel tudniillik igen furcsa szituációba keveredhetnek: az ellenzék bejelenthetné a hozzájárulását, de a kormány ez elől elnapolná a Házat. És a taktikáját, melyet csak a vakok nem látnak már, észre kell hivatalosan azoknak is venniök, akiknek minden rossz, amit a baloldal csinál és minden jó, amit a kormány cselekszik.

A béketárgyalásokra is igen kevés ügyet vehetni, akármennyire lanszirozzák a hivatalt a naiv optimisták és az agent provokateurök. Bécsi forrásból különben azt jelentik, hogy a koronának a feltételei az esetre, ha egyáltalán lesz béketárgyalás, ezek:

1. Ezt csak Fejérváry vezetheti.
2. Mindaddig, a míg a békekötés létre nem jön, a jelenlegi kormány nemcsak hogy helyén maradjon, de az eddig követett rendszert továbbra is fentartsa s az ellentálló törvényhatóságok megtörésére minden eszközt felhasználjon.
3. A tárgyalások csak ujév után kezdődjenek.
4. A felségjogok és ezzel a ve-

zényleti nyelv kérdését kizárják a kompromisszum anyagából.

5. A béke létrejötte esetén az új kormány a Fejérváry kabinet minden ténykedéseért, személyi- és anyagi intézkedéseért vállalja a felelősséget.

Ezekkel szemben pedig a többség semmi néven nevezendő engedményre igényt nem tarthat. És ezt nevezik — béketárgyalásoknak . . .

Tisztviselő telep Debreczenben.

Mozgalom a tisztviselők körében.

Házépítő szövetkezet.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 14.

A debreczeni állami és városi tisztviselők körében nagyszabású mozgalom indult meg a közelmúltban. A mozgalom célja tisztviselőtelep létesítése, a mely, mint más-
hol, egész külön kis részét, kiegészítő negyedét képezi a városoknak.

Ma már mindenfelé van ilyen tisztviselő telep, különösen nagy célokat szolgál ez az intézmény az olyan városokban, ahol a házbér, mint Debreczenben is, nagy és súlyos terheket ró a tisztviselő közönség

Julesa dajkasága.

Irtá: Zih Sándorné.

Mikor a doktor kimondta a másíhatlan határozatot, hogy a kis Gabika mellé dada kell, mert különben nem vállal felelősséget egyikük — már mint a mama és Gabika, — életéért sem, nosza megindult a hajsza a dajka után.

Jöttek is egymás után. Mindenik jelentkezőt boldog örömmel üdvözölték a szülők, oh hála Istennek, ez már biztosan beválik: De hát mikor a doktor ur ismételtén kimondta a nem alkalmas rémszavát, már már kétségbeestek szegények, mi lesz a kis éhes, koplaló Gabikából, a kit immáron a harmadik napja czukros vizen tart a tudós madám.

Anyu kát már lázzal fenyegette az aggodalom. Hiszen mégis kétségbeesítő, hogy annyi külsőleg egészségesnek látszó asszonyban mennyiféle nyavalya fészkelhet! Nem jó arról még beszélni sem.

Végre azonban megkönyörült a Jézuska a kis síró rivó Gabin. Karácsony tájt lévén az idő, sokat járt a földön s meghal-

gatta a kétségbeesett szülők rimánkodását, küldött egyet azok közül a jó tenyeres talpas falusi leányzók közül, a kik talán egyenesen arra teremtettek, hogy bottásuk révén alkalmat nyujtsanak egy egy ilyen kis gyenge babának az élete fentartásához.

A dada hát már meg volt. De mivel már három nap óta elválasztotta a saját gyermekét, Gabikának nem volt szabad az állott tejét élveznie. A mama szemeiből már ismét megeredtek volna az aggodalom könnyei az ujjonnan felmerülő akadályra, de a madám sietett megvigasztalni:

— Ne tessék busulni Nagysága, majd segíték én a bajon, csak tessék várni egy kis fél órát, azonnal itt leszek.

Kis idő múlva csakugyan megjött, de nem egyedül. Utána tipegett egy öreg anyóka. Vén, ránczos, fogatlan, nagyorru, mint a mesebeli vasorru bába.

Az asszonyka el nem bírta képzelni, mit akarhat a madám ezzel a vén asszonnyal. Azonban az öreg oda tipegvén ágyához, hamarosan felvilágosította jövetele okáról:

— Én vagyok kezét csókolom az öreg Laczkóné. Én szoktam az ilyen esetben se-

gíteni. Ugy kiszippantom én a Julesa állott tejét, hogy egy csepp se marad benne.

Julesa eleintén szörnyen vonakodott magát alávetni a furcsa műtétnek, csak sok rábeszélés, biztatásra, meg egy pár czugos czipő ígéretére egyezett végre bele.

— Így bizony, így kell ezt, kezeit csókolom, lenyelni. Csak olyan tápláló ez nekem is, mint a kis kisasszonynak. Haj, nekem is gyenge már a gyomrom, száz évnek is alig van már hijja nálam. Tessék elhinni, valóságos orvosság ez, balsam! Ömlengett az öreg, nagyokat nyelve a Gabika nektárjából.

Julesa dada vigan teljesítette Gabika körül a kötelességét. Nem igen volt bánatos percze; jókedvét nem zavarta ez édes anyjánál maradt gyermekének gondja sem. Ha megnő, lesz belőle az, a mi ő, cseléd.

Csak akkor haragudott, mikor néha eszébe jutott hülsen szeretője.

— Verje meg az Isten, szerencsétlenné tett, elcsábított, azután elhagyott, hogy a nyaka törne ki!

Ez volt a legszelidebb átka. Ha belejött a méregbe, nem lehetett volna lecsillapítani. Hogy mennyire gyűlöli, hogy milyen

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-
köhögés, skrofulózis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárak-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona.

nyakába. A tisztviselő telep eszméje tehát érthető módon széles körben talált visszhangra és minden erejékből azon vannak a kezdeményezők, hogy ennek az intézménynek még több hivatást hozzanak.

A mozgalom eredménye eddig az, hogy gyűlésre fognak összejönni a debreczeni tisztviselők. Ez az értekezlet az előkészítő bizottság beterjeszti a terveket és a módosításokat, a melyek alapján kívánják a tisztviselő telepet létesíteni.

A tisztviselő telep szövetségi alapon állana és egy nagy budapesti pénzügyintézet adná hozzá a szükséges tőkét, a melyből telkeket és házakat építenek.

A kis kolónia a Szent-Anna-utca végén lévő bábaképzőintézet körül lenne. Ez a hely alkalmas is erre, mert a mellett, hogy elég telek áll rendelkezésre, az a nagy előnye, hogy a város központjától nincsen messze.

A mozgalom kezdeményezői most mindinkább részletesebben készítik elő a telep tervezetét, úgy hogy a közel napokban összehívandó nagy értekezleten a jelenlevő tisztviselők egész tisztán láthassák, hogy csupán érdekeik előmozdításáról van szó, nem különben arról, hogy ez az intézmény a melynek hosszú időn át hiányát érezték, hiven megfeleljen hivatásának.

Mint értesülünk az eszmét a debreczeni legelőkelőbb állami, városi és megyei tisztviselők helyeslik és így az általános lelkesedés, a mely a mozgalmat kíséri arra enged következtetni, hogy Debreczen város külön negyede mihamar létesülni fog.

A tisztviselő telep ügyében a nagy gyűlést, melynek meghívóját számosan aláírták, a napokban fogják megtartani.

alávaló ember az, hogy is tudott ő ránézni arra a ripők parasztra. Mert hát Ju csa már finom nő lett, hogy a városba került.

Egyszer nagy meglepetés érte Julcsát. A kis fiát hozta be az anyja hozzá mutatóba. Szép kis formás, élénk gyermek volt, szőke hajjal, kék szemekkel. Az asszonya meg is dicsérette.

— De szép kis gyermek, és milyen okos arca, szeme van!

— Erre Julcsa nagy büszkén, önértéssel vetette oda a feleletet:

— Nem csuda, hiszen az apja fia! És felcsillant hozzá a szeme szerelmes villanással.

Nem is hittek azután a nagy haragjának, lassanként ő maga is szelidebb lett hűtlenje emlékéhez.

Egyszer megkérdezte tőle az asszonya:

— Mondja már Julcsa, hogy szeretett maga be e abba az emberbe?

— Óh kezét csókolom, hát a városba szolgáltam, aztán esténként olyan szép nótá formára pengette a sarkantyuját a kapu előtt. Aztán bejárt a konyhába is, és segített nekem eszezeit pucolni. És mindjárt olyan szépen rátudta fordítani a nótát:

Kipuczolom a risztungját.
M'geszókolom piczi száját.

A kamara karácsonyi kiállítása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, december 13.

Szabó Kálmán kamarai elnök a József főherceg szanatórium egyesület felkérésére péntek délután 3 órára gyűlésre hívta meg a kamara tanácskozó termébe a szanatórium egyesület hölgyválasztmányának tagjait.

Erre az ülésre volt leérkező dr. Kovács Gyula kir. tan. kereskedelmi muzeumi igazgató, a kiállítási ügyek országos vezérfeje, s egyszersmind a szanatórium egyesület megbízottja, aki különösen a rendezés technikája tekintetében hoz magával jó tanácsokat s aki nemes munkájuk terén a város hölgyeinek hoz üdvözlét.

Dr. Kovács Gyula azonban a mai nap folyamán sürgőnyileg bejelentette, hogy péntek délelőtt lehetetlen leérkeznie másnemű fontos hivatali elfoglaltsága miatt.

Sulyt helyez azonban rá, hogy Debreczen hölgyválasztmányával személyesen érintkezessék, ezért az éjjeli vonattal leérkezik s arra kéri fel a kamara elnökséget, hogy a péntek délutánra kitűzött gyűlést szombat délelőttre hívja össze.

Szabó Kálmán elnök ennek folytán értesítette a hölgyeket, hogy a kitűzött gyűlés szombaton délelőtt 11/2 11 kor lesz megtartva a kamara tanácstermében.

Hölgyeink körében nagy rokonszenvvel fogadják az eszmét s már a mai nap folyamán folytonos érdeklődéssel ostromolták a kamarát a rendezés részletei felől.

A kiállításra szánt tárgyak is egyre érkeznek. Megérkezett ma a békés-csabai játékaru-gyár küldeménye, remek magyar játékok és babák a legegyszerűbbtől a legfényesebbekig.

Jelentkeztek Debreczen városából is ügyes játékaragók, akik ez alkalmat ragadják meg, hogy a közönség figyelmét munkáikra irányítsák.

A kamara szívesen venné, ha bemutatnánk a régi *betlehemes játékokból* is egynehányat. Ezek a kedves odon alkalmi játékok ma már egészen ki mennek a divatból. Ha valakinek van tudomása eféle, természetesen magyar készítményű — játékról, szerezzé azt meg a kiállításra.

Uj játékfaj gyanánt jelentkeznek a szalmából, kosárból s más efelől készülő játékok — csecsebe. Ennek a jelentősége abban áll, hogy ezt a nép bárhol megcsinálhatja a keze ügyébe eső anyagokból s elláthatja vele hetipiaczi árusítással a közel eső vidék szükségletét, miáltal megmaradna az a sok elfecsérelt pénz, ami az idegen játékipar árban elköltődik.

Valmikor volt is ilyen játékipar, az igaz, hogy primitív volt, de azért ép olyan kedves, mint a cifra mai. A mi gyermekkorunk kis garasos báránycsúcsai és házi készítményű Mikulásai nem voltak kevésbé becsesek előttünk, mint manap a bádogg masinák és társai.

A most jelentkező szalma és vessző játékipar már annak a tanításnak az eredménye, amit a kamara a népi háziipari tanfolyamaira fordít.

Hogy a kiállítás se a közönséget, se a szíves rendezőséget s ezek között a szerepvitelre felkért hölgyeket ezekben a napokban le ne foglalja tulságosan, a rendezőség a kiállítást csak a délutáni órákban tartja nyitva 4—7-ig.

Es hogy a kereskedőknek nyílt és általános versenyt ne támasszon — bár ez az aggodalom alapjában véve téves — szerény belépti díjhoz köti a részvételt. Tíz krajczárt fog fizetni belépti díj a látogató, természetesen ezt is a szegény tudóbetegek javára. Ezzel meg van adva az alkalomnak a jótékonyági jellege.

A Makaó királyt beiktatták.

A soproni installáció.

— Saját tudósítónktól. —

Sopron, decz. 14.

Ma volt Sopron vármegyében és Sopron városában dr. Baditz Zoltán új megyefőnök installációja. Nagy haraggal és izgalommal tárgyalták hetek óta a volt megyei főjegyző kinevezését, aki azon az alapon csúszta meg ezt az éppen nem szédületes karrierjét, hogy a legellenzesebb embernek tartják az egész Dunántulon. Évek óta abban merült ki hivataloskodása, hogy a tisztviselő-társaival vívódott, úgy hogy teljesen ki is volt közösítve a társaséletről. Jóformán csak a kaszinóban látták, ahol a szereplése megszerezte neki a *Makaó király* jelzőt és vadászott, mivel bizonyosra vehette maga is, hogy a legközelebbi tisztújításon kibuktatják, készségesen kapott Kristóffyknak ajánlatán s kinevezettette magát megyefőnöknek. Jellemző, hogy az első dolga az volt, hogy a volt hivatalbeli előjáróját, Dr. Baán alispánt felfüggesztette állásától.

Ernek a népszerű embernek volt ma a beiktatása. A vármegye ellenzéki törvényhatósági bizottsága kimondta, hogy nem installálja, tőle az esküt ki nem veszi s a tisztikar szolidarisnak mondja ki magát. Ez ellen a már ismert módszerrel operáltak. Reggel nyolcz órakor a Városház-térre, a melyen ott volt a régi, sok vihart és dicsőséget látott megyeháza is, négy század gyalogság vonult fel és elzárta a közlekedést a térre öt oldalról torkoló utcákból. Kilencz órakor 120 csendőr lepte meg a vármegyeházát. Baditz lakatossal törtette fel a gyűlésterem lezárt ajtaját s fél 10 órakor diszmagyarban lépett be dr. Dukavics István főispáni titkár társaságában az ülésterembe, melynek karzatán öt ember áldogált s melyben összesen 13 megyebizottsági tag volt. A tisztviselők közül egy sem volt jelen. A megyefőnök kinevezte a főispáni titkárt tiszteletbeli főjegyzőnek, aki felolvasta az eskümentát s hat perc alatt vége volt az ülésnek.

Innen a megyefőnök a megyeházával szemközti lévő városházára ment. A város törvényhatósági bizottságának a többségét azok a határszéli sváb polgárok alkotják, akiknek a fajtája szerencsére már kiveszében van, akiknek minden kormány jó, minden nemzeti eszme komikus és érthetetlen, akiknek ősei lopták ki az ostromló labanczoknak a város kulcsait. Ebből a gyöngéd szóval opportunusnak nevezett társa-

Amatőrök figyelmébe!

a SCHWARTZ féle pipametsző üzletben a fényképezéshez szükséges minden árut minden elfogadható áron eladatik. Karácsonyra a tajtaruk is rendkívül olcsók.

ságból huszonötven voltak jelen a közgyűlésen, néhány fiskális, iparos és sertéskereskedő. A megyefőnököt a városházára vezető száz lépésnyi úton egész csapat fegyveres rendőr kísérte. De úgy is inzultáltak: a Hodits-vendéglő erkélyéről záptojásokat dobáltak feléje és csak úgy szállott a dühös szitok:

- Gazember!
- Hazaáruló!
- Makaó király!
- Pénzért árulja a becsületét!

Gyűlölettel fogadták dr. Szilvássy Márton, a mindenkori kormányügynököt is, a kinek a kocsija nyomán zúgott az abezug. A közgyűlés itt is néhány perczig tartott. Az eskü után az új megyefőnök Kossuth Lajos-utcai lakására hajtatott. Utjában négy vágató lovasrendőr kísérte.

A városban elég nyugodt a hangulat. A megyei ellenzék a Pannonia nagytermében találkozott és elhatározta, hogy a törvénytelen kormány beiktatása ellen tiltakozik. A városban a katonai őrzékek czirkálnak.

Meghalt a lova után.

Öngyilkosság a delirium miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 14.

Hajdunánásról nem minden napi öngyilkosságról ad hírt tudósítónk. Deliriumos állapotban felakasztotta magát egy fuvaros, mert megdöglött a lova. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Konya Miklós jómódu fuvaros ember volt, aki nem vallotta magát az alkohol ellenes mozgalom hívének, sőt ellenkezőleg gyakorta megnézte a pohár fenekét.

Mikor aztán ilyen állapotában hazatért, élete párját nem a legszínesebb szerelmes ölelésekben részesítette. Ekkor aztán elérékenyülve mondogatta feleségének.

— Ne haragudj feleségem, hiszen addig élek, míg a lu, ha a megdöglök, magam is mellé heveredem.

Az asszony természetesen nem vette komolyan urának bolondos beszédét, hanem korholásával jobb utra akarta téríteni.

Tegnap ismét inni kezdett Konya a város végi korcsmában. Utolsó ivása volt az, mert mikor hazatért, lova összerogyott és egy hatalmas nyertéssel kimult.

Konya amint költögette lovát, észbe jutott, hogy mit is beszélt ő feleségének és mert jó magyarnak tartotta magát, ura is lett a szavának. Látva, hogy a ló már megdöglött, kiment a kamarába és ott felakasztotta magát. Itt találták meg az ajtószarkán, de akkor már nem volt lélek benne. A fuvaros különös kimulása ismerősei között — sok babonára, szó beszédre adott alkalmat. A főorvos az eltemetést megengedte és egyben konstalálta, hogy Konya deliriumos állapotban akasztotta fel magát.

Orült vagy gonosztevő.

A feleség merénylete.

Esküdtársi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, december 14.

A debreczeni esküdtörvényszék tegnap folytatta a tanukihallgatásokat a hajduböszörményi merénylet férfi Bajusz Bertalan kerékgyártó mester ügyében.

A tanuk közül a vádlott anyja Bajusz Lászlóné azt vallja és hiteles bizonyítványokkal is igazolja, hogy fia Bertalan két ízben is szenvedett epileptikus rohamokban. A vádlott családjában is igen gyakori volt ezen betegség, mert a nagybátyja is ebben a betegségben halt meg. Két másodunoka testvére Cséldi István és László csendes örült volt egész haláláig. Unoka testvére Bajusz Sándor szintén epileptikus rohamokban szenved.

Balogh György tanu Bajusz Bertalant könnyelmű, megdöglő, hirtelen, komoly gondolkodásra nem képes embernek ismeri és azt vallja, hogy a merénylet elkövetése alkalmával kissé ittas állapotban is volt.

Délután dr. Isó János törvényszéki orvos és Sárvári Gyula városi főorvos mint orvos szakértők hallgattak ki a vádlott elméleti állapotára nézve.

Az orvosok azt bizonyítják, hogy Bajusz Bertalan vádlott nem gyenge elméjű ugyan, de idegrendszere az átöröklés folytán nem tökéletes, melyhez jelen esetben még a családi viszálykodás és a részegség is hozzájárult, s így az akarat szabad elhatározásában a tett elkövetésénél némileg korlátozva volt.

Kihallgatott még egy sereg tanu, kik arra vonatkozólag tesznek bizonyosságot, hogy Bajusz Bertalan könnyen haragra lobbanó természetű ember, emiatt első feleségével is csak két hétig élt együtt.

Ma délelőtt még tanukihallgatások folynak, délután kerül a sor a vád és védekezésre. Itélet hozatal valószínűleg csak estére lesz.

Városatyja választások.

A polgárság megmozdult.

Haros az érdekcsoport ellen.

Debreczen, december 14.

Bármint fáj is annak az érdekcsoportnak, a mely a város vezetését a maga kezébe kaparította, mégis megmozdult Debreczen függetlenségi polgársága, s belement a városatyja választási küzdelmekbe. Hozzá fogott a küzdelemhez azzal a nagy elhatározással, hogy a független polgárok jelöltjeit diadalhoz segíti.

Debreczen intelligens társadalmának vezető emberei tegnap már tanácskoztak a városatyja választásról, s úgy állapodtak meg, hogy teljes erővel indulnak neki a küzdelemnek, s jelöltjeiket minden erővel diadalra fogják juttatni.

A mai és holnapi nap folyamán több helyen lesznek értekezletek, a melyen megállapodásra fognak jutni a jelöltek nevét illetőleg.

Ma egyik párt, az ugynevezett városi párt, a mely szintén akciót fejt ki

a választáson, a következő programot adta ki.

1. A Hortobágy legeltetési kérdés valahára véglegesen rendeztessek. A Hortobágy úgy a telektulajdonosok, mint a város közönsége érdekében okosan hasznosítsassék. A város ingó és ingatlan javai úgy kezeltesenek, hogy azok jövedelméből mind a rendes kiadások, mind a tervezett csatornázási, vízvezetési és kövezési munkálatok a pótdó felemelése nélkül fedezhetők legyenek.

2. A közigazgatás egyszerűsítsassék és az ügyek élére mindenütt tehetséges, alkalmas és becsületes férfiak állítsassanak és tartassanak s a rendőrség újra szerveztessek. 3. Az utcák kövezése, világítása csatornázása, rendben tartása belterületen, külterületen mindenütt teljesítsassék. A gáz ára leszállítsassék, a gáz és víz bevezetése a város önköltségén eszközöltessek vagy teljesen szabad iparrá tétessék. Ez történjék a csatornázással is.

4. Az általános házbéradó megátalásának ügyét maguk az érdekelt háztulajdonosok vegyék a kezükbe s az ide vonatkozó tanácsintezkedést ők maguk is ellenőrizzék s a jelenlegi házbéradó kivételét és elosztását az érdekelt polgárok maguk eszközöljék.

5. A sokszor megígért, de soha nem teljesített katonai beszállásolási terhek alól való mentesítés valahára megtörténjék és polgárok ezen szolgálmány és adózás alól felszabadítsassanak.

6. A egyes városrészeknek helyi önkormányzat adassék, hogy a maguk területi és szűkebb körű érdekeit, a melyek a város közérdekeivel nem ellenkeznek, előmozdithassák. Minden kerületben előjáró, rendőrállomás, tűzörség és gyógyszerár legyen.

7. A városi szesz kereskedés szűnjék meg. A fogyasztási adók, élelmi szerek után a vágatási díjak kivétel nélkül mérsékeltesenek, fényüzési cikkek után pedig emeltesenek.

8. A kertészekben s mindenütt a hol kellő számú tanköteles van, iskolák, a külsőségeken tanyai iskolák állítsassanak. A tandíj töröltessék el s a városrészekben nyilvános könyvtárak állítsassanak.

9. A város vállalatai lehetőleg helybelieknek adassanak, a város a munkáért ne esztendő mulva, hanem a teljesített munka arányában fizessen és a vállalkozás alkalmi szövetkezetek útján kis embernek is lehetővé tétessék.

10. Hatósági orvos vezetésével mentő egyesület szerveztessek ingyenes orvosi rendeléssel. Népvédő iroda állítsassék, a hol mindenki ingyenes tanácsot és utbaigazítást találjon.

11. Városi takarékpénztár létesítsassék és a város fekvő javai gazdasági vállalatokká alakítsassanak és ezek előre alkalmas szakemberek állítsassanak. A pótdó el kell törölni és addig is, míg ez lehető lesz: progressiv alapon kell kivetni.

12. A városi bizottsági tagok száma a miniszterileg helyben hagyott közgyűlési határozat értelmében minden kerületben 20—20 taggal emeltessek, a párt és klikk politika a városházáról és a közügyekből kizárassék és a város ügyei egyedül csak a jogosult közérdek szempontjából kezeltesenek.

A független polgárok pártja programot már adott, azt a programot ismertettük lapunkban. A program után nemsokára nyilvánosságra fogják hozni a független polgárok városatyja jelöltjeit.

Színház.

Színházi hírek. A színházi iroda a következő reklámmal dolgozik a darabok mellett. *Veér Judith rózsája.* Ma Lampert Géza nagy sikert aratott hazafias tárgyú költői alkotása kerül színre, melyben különösen Markovits Margit, Arday Ida, Szabó Irma, Békés Gyula és Krasznay Ernő arattak szép sikert az első előadásokon. *Csöppség.* Az idei szezon legnagyobb sikerű újdonsága A csöppség kerül színre szombaton. Az eddigi érdeklődésből következtetve bizonyára zsúfolt ház előtt. *Bolygó görög.* Buttykay Ákos pompás zenéjű operettjének vasárnap este lesz a bemutató előadása. A darab igen fényes kiállításban kerül színre s úgy finom zenéje, mint mulatságos librettója révén bizonyára nagy tetszést fog aratni. Az előadásban a főbb szerepeket Fóthy Frida, Radó Anna, Békefi Lajos, Árkossy Vilmos és Sarkady Vilmos játsszák.

A ki a Debreczeni Független Újságot megrendeli, január 1-ig ingyen kapja lapunkat, azonkívül ingyen kapja a Debreczeni Független Újság Nagy Képes Naptárát. Terjedelme 330 oldal. *Egyedüli pontos czimtár.* Helyben 1 óra 1 korona. Vidékre 1 óra 1 kor. 50 fillér.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339. Szerkesztőség 6. : d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli 2 6. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 sz.

A javasasszony áldozata.

Egy kis gyermek tragédiája.

Kint a falun még mindég az a hiedelem, hogy a javasasszonyok tudománya sokkal többet ér az orvosokénál. Ha valaki megbetegszik a falusi fehérre meszelt házban, nem a doktorhoz, hanem a javasasszonyhoz viszik. A tudákos asszony segít is olyan betegen, a kit a természet ereje amugy is meggyógyított volna, ellenben akit az orvosi tudomány vissza adott volna az életnek, azt rendszerint elteszi láb alól.

Hajdunánáson történt tegnap, hogy Aranyos János ottani polgár embernek megbetegedett két hónapos Károly nevű fia. A kis gyermek nagyon rosszul volt, de a szülők nem hívtak orvost, hanem e helyett elküldtek a javasasszonyért. Majd meggyógyítja az a kis gyermeket.

A javasasszony eljött, tudákos képpel megvizsgálta a gyermeket, s aztán hozzá fogott a gyógyításhoz. Mákot füstölt meg tejben s azt adta be a gyermeknek. A kis gyermek mohón ette az édes mérget — s hamarosan el is aludt tőle.

— Látják, mondotta diadalmasan a javasasszony, már alszik. Mire felkel, nem lesz semmi baja.

A szülők nyugodtan várták, mikor ébred fel a Károly gyerek. De hiába várták.

A kis fiu a bevett máktól elaludt örökre. Reggel már hideg volt a teste. A szülők most már hozatták a doktort, de hiába. Nem konstatalhatott mást, minthogy a gyermeket megölte a javasasszony.

A tragikus ügyben a debreczeni királyi ügyészség megindította a vizsgálatot. A kis halottat Debreczenbe hozzák, itt fel fogják boncolni.

— **A Hortobágy hasznosítása.** Az ötös bizottság, mint tegnap jelentettük, — utolsó ülését tartotta meg, a melyen a Hortobágy hasznosítására vonatkozó terveket elkészítette. A részletes jelentést Király Gyula tanácsnok az iratokkal együtt áttette Kovács József polgármesterhez, a ki ez ügyben a jövőhét valamelyik napjára a nagybizottságot összehívja. Illetékes helyen úgy óhajtanák, hogy a nagy bizottság javaslatát még ez évben készítse el, úgy, hogy a januáriusi közgyűlés tárgyalhassa.

— **Hó.** Már már azt lehetett hinni, hogy nem csak a politikában, hanem az időjárásban is meg lesz az ex lex és a karácsony szomorúan feketén köszönt reánk. Nekiindult a tél a nélkül, hogy a hó esésben gyönyörködtünk volna. És ma, december 14 én kellemesen csalódtunk, hogy az Időjárás Önagysága nem terrorizálta magát Fejérváry darabantjaitól, hanem utalattal fordult el az ex-lextől és mint máskor, úgy most is a törvényes határok keretében utnak becsajította a zingó rengő, hallgatagon hulló hó pihéket. . . Bizony tegnap délután egyszerre csak lassan, majd pedig gyorsan és sürün hulldogált a hó, fehérre változtatva az utcákat és a házakat. Most hát nem csak a naptárban, de odakivül is tél van igazában!

— **Debreczeni csendőrök Szolnokon.** Nagynapja lesz holnap Szolnok városának. Megyefőnököt installálnak Apponyi gróf megyéjében. Mint az ország máshelyein úgy ott is nagy a felháborodás a megyefőnök ellen és így a hatalom mindent elkövet, hogy a felzudult közvéleményt lecsilapítsa. Persze ehhez karhatalom kell első sorban. A debreczeni csendőr parancsnoksághoz érkezett ma távirat, a melyben 180 csendőrnek mozgósítását kérték Szolnokról. A debreczeni csendőrösről összesen négy csendőr utazott Szolnokra. A többi csendőröket a kerületből hívják be Szolnokra. Érdekes, hogy a táviratban az az utasítás is áll, hogy az összes tartalék töltnyeket hozzák magukkal. Így hát még vérengzésre is van kilátás Szolnokon.

— **Felolvasó-este.** Tegnap délután 5 órakor tartották meg a róm. kath. főgymnasium dísztermében a harmadik felolvasó estét, a szokott nagyszámu, előkelő közönség előtt. Ez estének egyik érdekessége a katonai zenekar megnyitó száma volt, Stradella nyitányát játszották, teljesen érvényre emelven a szép ouverture erős orchestraális hatását. Igen kedves volt a Svetits intézeti tanítónőképzőintézet női kar; úgy a népdal-

egyveleg, mint a „Rózsa temetése” részletei pompásan sikerültek; igen tetszett az utóbbiban a szóló részlet is, a melyet Gavaliér Ilus énekelt szép hanggal, jó előadással, biztosan. Ugyanazon énekar fejezte is be az estét, előadván a katonai zenekar kíséretével a „Rákóczy zászlaja” cz. melodráma zenés számain. E piéce lelkesítő hatásának érdeméből V. Pávay Borkát illeti az orosz-lánrész, jól átértzett, lelkes szavalatáért. Az estének két felolvasás tette a középpontját. Than Gyula „Az amulett” czimen olvasta föl egyik vonzó karácsonyi történetét. Ifj. V. Nagy Gusztáv, a pályadíjas poéta-ember szerzett aztán nagy gyönyörűséget a hallgatóságnak a kitünően előadott „Baka-dalok” zamatos nyelvű, a tiszta népiesség mezőiről kalászolt úde bokrétájával. Meg kell még emlékeznünk a vonós négyesről, melyet Vásári István, Vásári András, Ehrlich József és Vásári József adtak elő gondosan összetanult játékkal, szép sikerrel. Mondanunk sem kell, hogy tapsban az összes szereplőknek bőven volt részük. Följegyezzük végre az estének egy külön érdemét: időtartamban nem hágtá át a rendezőbizottság meghatározta más fél órát!

— **A munkaszünet felfüggesztése.** A karácsonyi ünnepek és ujév előtti nap, vasárnap. Minthogy a kereskedelmi forgalom ilyenkor fokozott mérvű, a kereskedelmi m. kir. minister a karácsony napjait megelőző vasárnapon, tehát 24 én, a munka kötelező szünetelését kivételesen délután 5 óráig felfüggesztette. Ugyszintén ujév napját megelőző vasárnapon is tehát december 31-ikén. Az említett napokon ennél fogva délután 5 óráig az üzletek nyitva tartathatók és mindennemű ipari munka végezhető. — Erre nézve a kereskedelmi minister 79332/905 sz. rendelkezése intézkedik.

— **A Debreczennek.** Mind ez ideig tisztességes uri hangot használtunk a Debreczennek szemben, noha ezt a hangot ez a ripők újság nem érdemelte meg. Miután a jövőben sem akarunk ettől a hangtól eltérni, értésére adjuk a Békásy-féle szeny levelező csatornának, hogy reájuk egyszerűen nem reagálunk. A kutya had ugasson, a karaván majd csak haladni fog!

— **Szenzációzó a képkiallításon.** Végtelenül érdekes és szépeztéje lesz a tárlatnak holnap szombaton délután. Bosznay István festőművésznek, kinek szellemes művészeti tárgyu előadásait a szabad iskola a mult évekről ismeri, szombaton délután 5 órakor magyarázó előadást fog tartani a tárlaton. Közönségük bizonyára tömegesen fogja felkeresni ez alkalommal a kiállítást, hogy ily szakavatott magyarázó kalauzolása mellett élvezhesse az ott kiállított képeket.

— **A gyllkos szakaszvezető.** Deczember elsején történt, hogy a Pavillon laktanyában agyonlötötte a kedvesét Mocsári Vilmát Seres István szakaszvezető, s aztán maga ellen fordította a fegyvert. A leány, a mint azt megírtuk, belepusztult sebeibe, Serest azonban a közös csapat kórházban sikerült megmenteni az életnek. A szerelmi dráma hőse pár nap mulva el-

Szeret On ?

olcsón finom tartós férfi- és fiu ruhát vásárolni, keresse fel a Gerő nagy ruha áruházát. Debreczen, Piacz-u. 61. most ujonnan épült III. emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-u. szemben.

hagyhatja a katonai kórházat. Seres azonban nem igen fog örülni vissza nyert egészségének, mert felgyógyulása után a Péterfia utcái garnizon fogházba kísérik, a hol lezárják. Seres ellen a hadbíróság gyilkosság miatt és öngyilkossági kísérletért fog eljárást folytatni. A katonai törvények szerint ugyanis nemcsak az első, de az öngyilkossági kísérlet is főbenjáró bűn, a miért a büntető törvénykönyv értelmében súlyos fogság büntetés jár ki.

— **Kun Árpád hangversenye.** Ritka zenei élvezetben lesz része Debreczen közönségének Vasárnap este. A zenede disztermében tartja egyetlen hangversenyét Kun Árpád 11 éves hegedűművész. Kész akarva kerülték a csodagyermek elnevezését, mert azok a tudósítások, melyek Európa metropolisainak nagy lapjaiban beszámolnak sikereiről, mind egyértelműen elismerik, hogy a kis magyar hegedűs már ma is számottevő művész, a ki előtt fényes dícsőségteljes jövő áll. Kész technikája mély értelme és bensőség teljes előadása messze felül emelkednek a csodagyermek produkcióin.

— **A pallagi tűz.** Megirtuk a minap, hogy a Pallagon egy dohány-pajta gyulladt ki és porig leégett. A tűz kiderítésére a vizsgálatot megindították, azonban nem sikerült megállapítani a veszedelem keletkezését. Ugyancsak tegnap tartották meg a kár felvételi vizsgálatát is, a melyen Király Gyula tanácsnok jelent meg a város részéről. A pajta és a benne égett dohány 6000 korona összeget képvisel.

— **Hajtóvadászok.** A debreczeni vadász társulat az időnek igazán félre fordulására való tekintettel hajtóvadászatot rendez. A hajtóvadászok a Savóskuton lesz. A gyülekezési hely az erdőszél. Az indulási idő reggel 8 óra. A vadász objektumokat az elnökség így jelzi: Nyul, fácán kakas, roka és 12 drb Őz nemre való tekintet nélkül. Az érdekesnek ígérkező vadászaton igen sokan vesznek részt a tagok közül.

— **A kegyesrendi róm. kath. főgimnáziumban** a javító és pótló érettségi vizsgálatok f. évi december hó 16-án (írásbeli, kezdete 7 órakor) és 20-án (szóbeli) fognak megtartatni. Igazgatóság.

— **Tűzoltó próba a tanács előtt.** Tegnap délután mutatták be a Minimax tűzoltó készüléket a városi tanács és a tűzoltóság képviselői előtt a régi korcsolyázó téren. Ott voltak a bemutató Kovács József polgármester, Körner Adolf, Csóka Samu tanácsnokok, Aczél Géza főmérnök, Magoss György dr. főgyógyász, Szikszay Gyula, Publig Ernő s nagyszámú közönség. A minimax próba azt bizonyította be, hogy ezt a tűzoltó szert nagy tüzek alkalmával nem lehet használni. Csak abban az esetben jó, ha a tüzet azonnal észreveszik. A tűzoltóság részére éppen ezért nem tesz megrendelést a tanács a Minimaxból.

— **Közrekerült betörő.** Jó fogást csinált a rendőrség Nyiregyházán. Elfogott rablásért és tolvajlásért sokszor elítélt és most is körözött hirhadt csirkefogót, Lakatos József személyében.

Épen tetten érték. A nyiregyházai zálogházba akart becsapni 2 méter hosszú arany női lánczot és egy diszes arany órárt. Lakatos nem vallja be, hogy honnan vette, csak azt, hogy lopta. Aki tehát ilyent elvesztett, vagy akitől ilyet loptak, jelentkezék a bűnügyi osztályon.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál. Nagy Borbála rk. 17 éves, Csinczér Mihályné ev. ref. 40 éves, Özv. Kovács Mihályné ev. ref. 56 éves. Váradi József ev. ref. 65 éves.

— **Meggyuladt benne a pálinka.** A Hatvan utcán az olvadó hó vizében ájultan fetrengett egy ember, szájából pedig tajtékzott a vér. A rendőrség a mentőkocsiján beszállította a kórházba, itt aztán konstatáltak, hogy agyonitta magát s meggyuladt benne a pálinka. Állapota elég súlyos, mert 10 órán keresztül önkivületi állapotban volt. Most a kórházban ápolják.

— **Megkerült libatolvaj.** A nyáron történt, hogy a liba vásárban Unger Sámuel feleségétől vásárlás közben elloptak egy libát. A rendőrség a káros panaszára nyomozott, és a tolvajt tegnap cs. Nagy Zsuzsanna személyében elfogta, aki tettét beismerte és elmondta, hogy a libát eladta, a pénzen pedig Nagyváradra ment.

— **Olosóbb lesz a benzín.** A benzinnel dolgozó kisiparosok érdeklében — tekintettel a benzín árának emelkedő irányzatára — indokoltnak mutatkozott, hogy az ásvány olajat termelő hazai gyárosokkal a motorikus célra szotgáló adómentes benzín piaci és mérsékelt eladási árának szabályozására megállapodás létesítsék a kereskedelmi kormány és a termelő gyárosok között. Ennélfogva a kereskedelmi és iparkamarák — közöttük a debreczeni is — előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternél a tárgyalások felvétele céljából. A miniszter engedélyt a szakszervezetek indokolt javaslatának, érintkezésbe lépett az illető gyárosokkal. A hosszas tárgyalás a kis iparosok és kis gazdák részére kedvező eredménnyel ért véget. A benzín előállításával foglalkozó gyárosok ugyanis 1905. december hó elsejétől kezdődőleg 3 évi joghatállyal aláírták egy megállapodást, amely szerint az adómentes benzint hat hónapról hat hónapra megállapítandó mérsékelt árért fogják a kis iparosoknak és kis gazdáknak adni. A mérsékelt ár 16 koronában van megállapítva métermásánként.

— **Ki vesztette el?** A József kir. herceg-utca 38 sz. a. lakásán öriz egy Vilmos huszárezredbeli kapitány egy sárga tascó kutyát. Találtatott végül egy diszes orr ceiptető. Tulajdonosa előbb a nevezett helyen, utóbb a rendőrségen át veheti.

— **Gép bemutatás Debreczenben.** Az agrária gép forgalmi r. t. (Budapest, Váci-ut 2) megszerzett egy fontos szabadalmat, az Ásványi-féle „Agrária” kukoricza szár tépő készüeket, melyet számos gazda és szakszerű jelenlétében ma mutatott be itt Debreczenben. Ugyanis ma délelőtt 9 órakor nyilvános próba volt a magyar királyi gazdasági tanintézet gazdaságában, a hol 42 katasztrális hold tengeri szár termése lesz ma, holnap és holnapután feldolgova. A próba, mely reggel 9 órakor kezdődött s

délután 4 óráig tartott, nagyszerűen sikerült s a jelenlevő szakszerű és gazdák osztatlan elismerését vívta ki. A takarmányozás terén a magyar találmány nagy fontossága és Kellner Antalnak, az Agrária gépforgalmi részvénytársaság agilis vezérigazgatójának érdeme, hogy e találmányt óriási anyagi áldozatok árán értékesíteni sikerült.

— **Az ipartestület karácsonyi vására** elmsrad az idén, pedig több helybeli iparos már előre elkészült a sok izléses, csinos és olcsó karácsonyi ajándékoknak alkalmas tárgyakkal. Antalffy Ferenc könyvkötő bórdiszmtűvesnél az idén műtermében (Piacz u. 31.) vannak kiállítva a csinos bőr és plüsch képkeretek, írómappák, szép stilszerű faldiszkek, kesztyű, szivar és más célra alkalmas dobozok stb., melynek meztelenségére ezton is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

— **Kérelem a bálrendező bizottságokhoz!** Van szerencsém a t. bálrendező és vigalmi bizottságokat felkérni, hogy táncrend megrendeléseiket idejekorán eszközöljék, hogy azok elkészítésénél késedelem elő ne fordulhasson. Antalffy Ferenc könyvkötő bórdiszmtűves. Piacz u. 31.

— **A Népegyesítő Bank megnyitott.** Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fill.) kiválthatók Piacz-utca 42 sz. a, Lamprecht palota, földszint az udvarban.

— **Külön bejárati,** lehetőleg kapu alatti butorozott szobát keresek sürgősen. Cím a kiadóhivatalban.

— **Vasárnap a Dróher sörösarnokban** Baksör csapolás, zóna reggeli különlegességek „malacz tokány”, „csángó vetrece”, „matróz hus”, „bécsi virsli”, „frankfurti virsli”, „szepességi virsli”, „csemege kolbászok”. Korona a la Pilseni sör folyton frissen csapolva. Délutáni uszonához „Kocsonyázott csemegék”, „bischmark”, „hering”, „ostsee hering”, „angolna”, „fillét hering”, „este hurka estély”, „kecsege”, „harcsa”, „ponty”, „tok”, „viza”, „halászlé”, „fácán”, „fogoly”, „nyul.” Kitűnő martinivai új bor. Színház után is zene egész éjjel.

— **Uraknak és hölgyeknek,** öregeknek és fiataloknak egyaránt rendkívül eredeti ujdonságokat szerezhettek be Karácsonyi és újévi ajándékul Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piacz-utca 50. sz. Szent-Anna-utca sarkán. Olcsó szabott ár. Előzékeny kiszolgálás.

— **Valódi párisi és angol gumi** különlegességek dus raktára Kun Márton kőtárszerésznél Piacz-utca 2. szám Stenczinger ház.

— **Olcsó és szép gyermek játékokat,** háztartási cikkek és műipar árukat Mentze áruházában vásároljon.

— **Pergetett csemege** és csukortorma a legolcsóban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

— **Hölgyek figyelmébe.** A kalmi bevásárlás december 31 ig. Rendkívüli lezártított áron divatcikkek, selymek, női ruha szövetek, felöltők. Molnár Ferenc, Zádor Lajos utóda női divattermében.

— **Papa! Mama! baba! Mentze!** x Használd a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Gross Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerár.

— **Pénz,** szivar és cigaretta tárczák és kézi táskákkal gyönyörű ujdonságok érkeztek Mentze áruházában.

Darvas Testvérek

női felöltő áruhaza

Debreczen, Fehérló-szálloda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

legszebb őszi és téli női felöltők

szőrmekabátok, colliék, leány kabátok és kópények a legmérsékeltébb árban kaphatók.

Állandókiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból.

A oláhok forradalma.

A román képviselők nyilatkozata.

Katonák és csendőrök megrögzöttsége.

— Távirati tudósítás. —

Budapest dec. 15.

A román nép forradalmáról ma már pozitív értesülések vannak, amelyek korántsem számolnak be azokról a rémséges viszonyokról, melyek Erdélyben uralkodnának. Az előző tudósítások némileg túlzottak voltak. Kétségtelen, hogy az oláhság körében van valami, azonban a mi komoly aggodalomra adna okot, nem történt.

Ma a román országos képviselők nyilatkoznak: Kijelentik, hogy hazugság, amit az oláhokról híresztelnek s tiltakoznak a meggyanúsítás ellen. Az erdélyi havasokban a pópák izgatják a népet, még pedig mise után kereztel a kezükben, Jézus nevében. Papp István országos képviselő nyilatkozatában kijelenti, hogy a képviselők részen lesznek és az igazságszolgáltatásnak adják át a lelketlen bujtogatókat,

A veszedelmesebb helyeket a csendőrség és katonaság megszállta. A belügyminiszter utasította a hatóságokat, hogy népgyűlésekre engedélyt továbbá intézkedésig ne adjanak.

Sőt az igazságügyminiszter az ügyészségeket is utasította, hogy ébren őrködjenek a közbiztonság felett és a lázítókat nyomban fogják el.

A fővárosba M. Dobra, Brád, Körösbánya, Déva, Topánfalva és Hammafaluból érkezett jelentés villongásokról.

A dévai törvényszékhez a napokban 8 embert szállítottak be. A hunyadmegyei Csepel községben egy veszedelmes izgató járt, a kinek Lesku Ivor a neve. Lesku a jegyzőhöz ment be, hogy a magyar zászlót vonja be a község házára. A jegyző vonakodott azt megtenni és kidobta az agitátort. Erre ez dühében nagy népcsoporttal a városházát ostromolta. A forrongáshoz a csendőrség is kivonult és miután a csendőröket is megtámadták, egy csendőr Leskut leszúrta, a népet pedig szétverte, nyolcz zendült Dévára kísérték.

Vajdahunyadon egy oláh popa kikapta egy máv. hivatalnok nejé kezéből a legyezőt, mert egy nemzeti színű szallag volt rajta. Ebből verekedés lett és a pópát elverték.

Kolozsvárról jelentik. Szilvás községben, Körösbányán is magyar embernek veszedelmes egyedül járnia, mert a románok leütéssel fenyegetik.

A katonaságot úgy Kolozsvárról, mint Aradról ma elindították a veszedelmes helyekre.

TÁVIRATOK

Fejérvári Bécsbe utazott.

Budapest, decz. 14. Fejérvári Géza báró ma délután ismét Bécsbe utazott. Ezuttal Lukács László is vele

ment s a király holnap fogadja külön kihallgatáson. Politikai körökben ezen utazásnak nagyfontosságot tulajdonítanak s azt hiszik, hogy ez az első lépés a békés kibontakozáshoz.

Makó és a katonaság.

Makó, decz. 14. Ma délután 2 század huszárság, 2 század gyalogság és 80 csendőr érkezett. A város a katonaságot nem szállásolta el. A katonák erre önmaguk kerestek szállást és ellátást. A lovagnak a városháza istállóiból vittek zabot és szénát. A legénység pedig egyszerűen befurakodott a polgárokhoz. A gyakorlatos katonák a gimnázium és a polgári iskola tantermeibe helyezkedtek el.

Kivezették a főispánt.

Nagykároly, december 14. Szatmármegyének viharos közgyűlése volt ma. Nagy László megye főnök, a ki erőszakkal installáltatta magát, ma újabb erőszakhoz nyult. A bizottsági tagokat nagyon felháborította a megyefőnök eljárása. Végre Károly István gróf dühösen felpattant helyéről és feléje kiáltotta:

— Takarodjon ki innét hazaáruló.

Utána a többi bizottsági tagok felállottak és a legválogatottabb szidalmakkal illették.

— Mars ki!

— Aljas, bérencz! stb. hangzott.

A helyzet oly fenyegetővé lett, hogy Nagy László kiszaladt a teremből. Helyét a főjegyző foglalta el s a közgyűlés végéig ő elnökölt.

Ugron pöre.

Marosvásárhely, decz. 14. A kir. tábla ma befejezte a tárgyalást Ugron Gábor bűnügyében. A védelmet Ugron maga terjesztette elő. A tanácselnök az ítélet kihirdetésére december 20-át tűzte ki.

Römer intézkedik.

Budapest, december 14. Römer a pesti kinevezett alispán a városi főszolgabírákat utasította, hogy a községek a jövő évi adókvetéséről szóló kimutatását terjesszék be.

Új főispán.

Budapest, dec. 14. Krlstóffy még mindig nyakra főre kinevezeti a főispánokat. Most Marostorda megyébe küldi ki Issekutz Győzöt megyefőnökül. A hivatalos lap legközelebbi száma közli a kinevezést.

Békés megye nem installál.

B. Csaba, decz. 15. Békésmegye ma közgyűlést tartott, a melyen egyhangú határozattal kimondta, hogy Krecsmarik megyefőnököt nem installálják és mindent elkövet, hogy erre sor ne kerüljön.

Öngyilkos ezredorvos.

Egy fiatal házaspár tragédiája.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, decz. 14.

Megirtuk, hogy dr. László Jenő honvédezredorvos tegnapelőtt állomáshelyéről, Érsekújvárról Budapestre jött édes anyja látogatására, Ferencz-körut 32. szám alatt levő házába. A fiatal ezredorvos az éjjel meg-

mérgezte magát, s bevitték a Rókus kórházba. Az orvosok morfium mérgezést állapítottak meg.

László az Angyán tanár osztályán a 41. számú szobában nyert elhelyezést, s általában mellette voltak dr. Stettner Emil s Erdős Ödön dr. — de minden fáradozásuk hiába való volt. Az ezredorvos ma reggel 4 órakor anélkül, hogy eszméltre térte volna — meghalt. Holttestét egyelőre a Stáhl-utezai halottas házába vitték.

A szerencsétlen ezredorvos csak pár évvel ezelőtt tényleges katonai szolgálatban volt, s ezelőtt öthónappal nősült meg. Tetteinek okát még nem tudják.

A Rókus kórház halottasházában ma délelőtt megjelent két hadnagyból s egy ezredorvóból álló bizottság, a mely az esetről jegyzőkönyvet vett föl, egyben elrendelte a halottnak a honvédségi helyőrségi kórház halottasházába való átszállítását, a melyet ma este teljesítendő. A temetést illetőleg intézkedés még nem történt.

Mulatságok.

Hangverseny a „Margit-Fürdőben.”

A Petőfi dalkör hangversenye.

A Margit fürdő öreg diszterme impozáns társaságot látott tegnap falai között. A Petőfi dalkör tartotta ott dalestélyét. Magyar Kálmán megnyitóját után a Petőfi dalkör működő tagjai léptek az emelvényre és Schiller dalát, a mélabus *Bárdot* énekelte el. A dalkör éneke után Kardos Géza gyógyszerész segéd szavalata következett. Úgyesen, mély érzéssel adta elő Katona Árpád „Rongyos koldus” cz. költeményét. Frenetikus taps jutott neki a szavalatért. Majd ismét a dalkör tagjai éneke következett néhány magyar nótával. Ezt Lippe Árpád vig szavalata követte, melyet a közönség hálás tapssal jutalmazott. Végül a dalkör újabb magyar nótákat adott elő. Az estélyen igen sokan voltak künn. Tudósítónknak a következő névsort sikerült összeállítania:

Asszonyok: Németi Józsefné, Szatmári Györgyné, özv. Nagy Sándorné, Schwarcz Mórné, Marsalkó Mihályné, Fehér Mihályné, Henrik Dezsőné, özv. Szabó Ferenczné, Erdei Jánosné, Takácsné, Szabó Péterné, Molnár Jánosné, Szilágyi Károlyné Szász Józsefné, özv. Szabóné, Vachter Gézné, Szecei Mihályné, Kovács Jánosné, Járossy Lajosné, Simon Kálmánné, Mőlczner Ernőné, Darvas Béláné, Alföldi Mihályné, Sínai Imréné, özv. Szilágyi Gnsztávné, Sínai Gyuláné, Szentjóni Lászlóné, Pajtás Istvánné, Porhammer Károlyné, Tóth Mihályné, Balog Miklósné, Adamek Jánosné, Szatmári Károlyné, Szabó Jánosné, Nagy Bálintné, Pincesz Gáborné, Zih Károlyné, Révész Józsefné, Szenátor Arminné, Braunné, Tóth Ferenczné, Szilágyi Gáborné, Veres Istvánné, Heller Józsefné, Fridné, Németh Kálmánné.

Leányok: Fodor Irén, Lévy Gizi, Gál Piroška, Szabó Teréz, Szathmáry Irma, Szathmáry Ilonka, Szathmáry Erzsike, Nagy Mariska, Schwarcz nővérek, Marsalkó nővérek, Serdült Erzsike, Szabó Mariska, Szabó nővérek, Erdei Rózsika, Molnár nővérek, Szilágyi Julia, Mondráczky nővérek, Szabó Rózsai, Szabó Idus, Goldstein Paula, Szecey nővérek, Kovács Margit, Molnár Irma (Gyöngyös), Simon Irma, Alföldy Gizi (Józsa.) Almády Ilona, Sínay Rózsai, Sínay Annuška, Kiss Ilus, Frik Ilonka, Szentjóny Jolánka, Pajtás Rózsika, Moskovszky Mariska, Porhammer Zsuzsika, Tóth Margitka, Szabó Ilonka, Balogh nővérek, Adamek Vili, Szathmáry Margit, Szabó Ilonka, Nagy Rózsika, Péntes Juliska, Zih Erzsike, Révész Rózsika, Szenátor Margit, Kiss Rózsai, Köszeghy Jolánka, Koch nővérek, Mészáros Margit, Braun Jolán, Braun Margit, Braun Etel, Tóth Mariska, Heller Heléna, Szilágyi Eszti, Bartha Ilonka.

Közgazdaság. Terménytőzsde.

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentés
Budapest, 1905. december 14

Készáru változatlan, határidők gyengültek.

1906. októberi buza	16.64-66
1906. áprilisi buza	17.14.-16
1906. októberi rozs	14.12.-14
1906. áprilisi rozs	14.18.-20
1906. októberi zab	13.64.-66
1906. áprilisi zab	13.64.-66
1906. májusi tengeri	27.20-40
1905. júliusi	
1905. aug.	
1905. szeptemberi	
1906. szeptemberi repese	

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

70 Bűnügyi regény.

— Jól tette, hogy ide jött, mert még neki sem kopogtatott e ház ajtaján hiába. Jöjjön pater és biztosítom, hogy a zsebek mind kinyílnak.

E szavakkal a teremben végigkísérte. A festői pár megjelenése megtette a kellő hatást és az adományok szép számmal gyűltek össze.

Midőn Anselmo pater a herceg mellett haladt el, ez azt hitte, hogy tőle és pént akar, mivel tárcájából ötszáz francot vett ki és átadta. De ahelyet, hogy megköszönte volna, merően nézett a hercegre.

— Mi leli Önt? kérdezte Murderné csodálkozva.

— Bocsásson meg, szólt reszkető hangon elmélázva, de nem hiszek tulajdon szememnek! Csodát látok.

E szavakat oly hangosan mondta, hogy nemsokára többen is odagyülekeztek a mi a hercegnek kellemeilen kezdett lenni.

— Magyarázza meg.

— Szívesen szolgálok magyarázattal. Fél év előtt, midőn elhagytam Cochinchinát Kalkuttában egy matróz megigértte, hogy olcsó árért helyet szerez a Himalája hajóján.

Liprani homlokán ráncok mutatkoztak. A dolog kezdett érdekessé válni és mind többen gyűltek köréjük. Egész embergyűrű keletkezett.

— Junus 20-án voltam Kalkuttában s 27-én kellett volna a hajónak onnan tovább indulnia. Az elsők között voltam, kik az indulás napján a hajón megjelentek.

— De akkor, szolt közbe egy fiatal asszony, Ön tanuja volt annak az eseménynek, melyről a lapok legutóbb írtak.

— Minden egyes részletét láttam.

— És látta azt a rettenetes Leot?

— Ahogy most önt látom itt, szolt Anselmo pater, szeméit Liprani hercegre függesztve. És midőn most látom itt hercezségéd, nem tudtam izgatottságomon uralkodni, mert csodás dolog... Ugyanazon arcvonások... szemek... ugyanaz az alak...!

— Ki—u—ugy? szolt a herceg kelletlenül.

— Sőt ha szabad megjegyznem, még hangjának reszkető csengése is ugyanaz. De bocsánatot kérek, hogy jóságukkal visszaélek, immár visszavonulok é ismételtlen köszönöm jószívűségüket.

Murderné karon fogta.

— Atyám, szolt mosolyogva, én nem engedhetem még el, hiszen tőlem még nem kapott adományt. Jöjjön velem és meg lesz elégedve.

Melék helyiségeinek egyikébe vezette, ahol zavartalanul beszélgethettek. Ott senki sem hallhatta beszédjüket és ezért hirtelen szavakkal fordult a páterhez:

— Ön Buvard!

— Bizonyáságul, engedje meg, hogy ez adományokat itt hagyjam, tudom, hogy jobban fogja felhasználni, mint én.
(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 67. szám (A). Bérlet 67. szám (A)
Debreczen, péntek, 1905. december 14 én:

Veér Judith rózsája.

Regényes színdarab 3 felvonásban.

Szerkesztői üzenetek.

Z. S. urnó urnó B. Ujfalu. Nagyon szépen köszönjük a kedves hangu tárczát — és egyben azt kérjük, hogy kegyeskedjék karácsonyi szépirodalmi mellékletünk részére is küldeni valamit. A kéziratot ha lehet december 19-ére kérjük.

Karácsonyi ünnepekre

ajánlom a legolcsóbb árak mellett:

Mazsola 36 kr.-tól — 72 kr.-ig
Mandula 120 " — 160 "
Vékonyhéju dió " 1 kg. 28 kr.

Karácsonyi csukorkák

nagy választékban. Teasütemények több fajtában. Különléle fajokból válogatott teakeverék 4 kr.-tól 10 kr.-ig. Pekekek teák csomagja 25 kr.-tól 75 kr.-ig. Itt fel nem sorolt árak a legolcsóbb árban és bármily mennyiségben házhoz szállítva kaphatók

DARVAS MIKSA

fűszerüzletében

Teleki és Deák-Ferenc-u. sarkán
Telefon 294 szám.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Francia

Flanell

tiszta gyapju ≈
méterenként

50 krajczár

Óriási választék.

Eladók

a piacához közel több rendbeli házas-telek, bármily ipari, esetleg üzleti célra alkalmas, kedvező feltételek mellett.

Ugyiszintén jó forgalmu fűszer üzlet trafik és italméresi engedélyvel.

Értekezhetni lehet Debreczeni Lajosnál Csillag-utca 36.

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áruházában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

Nagy

Karácsonyi vásár

folyamatban van.

Eladásra kerülnek mélyen leszállított árakon a raktaron lévő elsőrendű minőségű, nem pedig külön e célra vásárolt értéktelen árak.

Maradékok minden cikkből fél áron. Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Eladó gőzmalom.

A Debreczeni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező, közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő ugynevezett

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel s benne található összes felszerelésekkel együtt, igen kedvező feltételek mellett eladja.

Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető.

Bővebb értesítés nyerhető alulirott igazgatóságnál.

Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

Férfi ing sima 1 frt, hajtásos 120 krtól.

Karácsonyi és Ujévi alkalmi tárgyak.

Női ing 50 krtól, háló köntös 65 krtól, disz kötény 25 krtól, selyem kendő 80 krtól, fekete disz kötény 40 krtól, gyermek ruhák, női- és gyermek reform és empir kötények, fiú- és leány fehérneműek óriási raktár. Plüss, bársony, zsenília, kasmir, posztó és flanel kendőkben dus választék. Az ideény előhaladtával az összes téli áru cikkek tetemesen leszállított árban árusítanak el.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota

Gallér 12 krtól, kézzelő 20 krtól.

V. 1780—1905.

Árverési hirdetés.

Alulirott bir. végrehajtó közbíró teszi, hogy Simonffy Imre telperessége alatt Krausz Henriette debreczeni lakos kalapáru kereskedő ellen elrendelt, előzetes birói árverés 1905 évi december hó 15-ik napján, délelőtt 1/2 10 órakor Kossuth-utca 17. szám alatti üzletben fog folytatni, amikor a birói foglalás alá vett kalap diszek, selymek, virágok, fáttyol és az üzleti berendezések készpénz fizetés mellett becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1905. december 14 én.
Oláh Géza birói kiküldött.

Selyem és Plüss sál 120 krtól.

Férfi női keztyű és harisnya 20 krtól.

Apró hirdetések.

1 sorig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vasárnap határidő. Az apró hirdetés minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Legolcsóbb bevásárlási forrás Merkli Ferencz fűszerüzlete Fűvészkert u. 14. 1 kg törm. csokoládé 90, mák 38, dió 30, mazsola 35, házilekvár 20, 1 liter jamaikai rum 80, 1 dg császárkaverék tea 5 kr. Teasütémények óriási választékban, 1 liter kitűnő Ezerjő ó 30, 100 kg száraz cser-tölgyfa 1 frt házhoz szállítva. Telefon 374

Elsőrendű préselt réti széna eladó Honvéd utca 16.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Ugyes fodrásznő házakhoz ajánlkozik. Lakása Peterfia-u. 80. Czimeket kiadóhivatalunk is elfogad.

Orsoval kaviár, Páczolt halak, Afonya ez a korba főzve, Feltört francia dióbél, Akácvirág méz, Mák, Mogyoró, Karácsonyfa díszek és Karácsonyfa cukorkák óriási választékban Kontsek Géznál Főzlet Kossuth-utca. Fióközlet Csapó-utca.

Végkiárúsítás üzlet felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi- és gyermek ruhák végkiárúsítatnak Grünf ld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Felhúgyen!

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fiz tései feltételek mellett beszerezhető mindenféle kézmű-áru, továbbá férfi és női felöltők és szövetek heti vagy havi kényelmes részletfizetésre.

Kapualatti különbejárati utcai két kisebb szoba, üveges verendával butorozva aonnal kiadó Teleki-utca 17. sz.

4 hold ondódi föld júnyosan eladó Arany János u. 15.

Olcsó üzleti borítékot lehet most kapni Hoffmann és Kronovitz nyomdájában Piacz-utca 49.

Széchenyi-utca 27-ik szám alatt külön bejárati csinosan butorozott szoba azonnal kiadó.

Makulatura papir felvágatlan állapotban kapható a kiadóhivatalban.

Házilag készített boreczet eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott szoba azonnal kiadó Széchenyi-utca 51. 4. ajtó.

Köszvénynél és csuznál használjuk egyedü a híres királybalzsamot, mely legujabb szer minden külső és belső fájdalmak ellen, tehát minden háznál tartani kell. Egy nagy üveg utasítással 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca „Arany egyszerű” gyógyszerár.

Szebbnél-szebb

Karácsonyi ajándéktárgyak kiállítása.

Kaszanyitzky Endre

Főtéri tizletében.

Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.

Egy törzsetet 50 fillér.

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hany 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztik — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszthető kölcsönt akar szükéig esetére biztosítani az lépjen be a szövetkezetbe. — A **Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től.**

Debreczen, Főpiacz 6^{sz.} szám.

Czégely- ház.

Előjegyzéseket elfogad alantirt igazgatóság, valamint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank” m. sz aláírási felhívása látható.

Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk, és iparkamarai titkár, elnök. Lestyán Adorján kir. tanácsos, kir közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyveztő igazgató. Dr. Nyiri Ernő jogtanácsos, jegyző

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sósborszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerármban

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

Tóth Béla gyógyszerértára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza-palota.)

Legjobb bajuszsodró a híres DEBRECZENI

„CZIVIS” bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó” hoz DEBRECZENBEN.

Karácsonyi ajándékul!!

a nagyérdemű közönségnek.

December hóra a legjutányosabban tisztok és festek férfi és női ruhákat. pl.:

1 öltöny férfi ruha tisztítás volt 3 k. most 2 40	
1 női alj tisztítás volt 2 kor. most 1 40	
1 női bluz selyem volt 3 kor. most 1 60	
1 szövet bluz tiszt. volt 1 60 most 1 20	
1 télikabát tiszt. volt 3 kor. most 2 20	
Belépők, kic-i nagy tiszt. volt 2 k. most 1.	
Fejkendők festése — — — — — 30 fillér.	
Csipke függöny tiszt. volt 1 60 most 1 20 fillér.	
Nyak kendők tiszt. volt 30 fill. most 20 fillér.	
Kesztyűk tiszt. volt 30 fill. most 20 fillér.	

Minden darabot pontosan és a legszebben elkészitek. Bocses pártfogásokat kérem mély tisztelettel

PÉCHY BERTALAN

mű kelemfestő és vegytiszító. Széchenyi-utca 6 sz. alatt.

Cziczákat kaptam gallérral

azokat

nagyon olcsón ajánlom

Lówy F. Piacz-utca 24. szám.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!